

Judecătoria Edineț: Iftodi Maria
Curtea de Apel Bălți: Iulia Grosu, Aliona Corcenco și Andrian Ciobanu

DECIZIE

02 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadi
Ion Druță și Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bradu Anatolie împotriva Ecaterinei Șeremet și Zinaidei Gorobica, privind încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, prin care a fost restituit apelul declarant de avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica,

A C O N S T A T A T:

La 10 iunie 2016, avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele lui Bradu Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Șeremet și Zinaidei Gorobica, privind încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor a indicat că Șeremet Ecaterina și Gorobica Zinaida au înaintat în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată, privind recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 01 iulie 2008, avînd ca obiect imobilul amplasat pe str. Șos. Bucovinei 19/9, nr. 201, or. Edineț și radierea din Registrul bunurilor imobile, ulterior, fiind înaintate și alte cereri suplimentare cu privire la recunoașterea nulității dispoziției primarului, emisă în anul 2002 și a procesului-verbal de receptivă finală nr. 58 din 03 iunie 2008; recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 07 aprilie 2014, încheiat între Bradu Anatolie, Bradu Larisa

și Ursan Dumitru, privind vânzarea garajului; recunoașterea dreptului de proprietate a lui Șeremet Ecaterina asupra garajului amplasat pe str. Șos. Bucovinei 19/9, nr. 201.

Reclamantul a consemnat că atât cererea de chemare în judecată, cât și cererile depuse suplimentar au fost respinse ca neîntemeiate prin hotărârea Judecătorei Edineț din 28 octombrie 2014, iar antrenarea sa în acest proces civil a impus anumite cheltuieli pentru asistența juridică care în condițiile normelor de procedură civilă urmează a fi percepute din contul părții care a pierdut procesul.

Solicită Bradu Anatolie încasarea, în mod solidar, din contul Ecaterinei Șeremet și Zinaidei Gorobica suma de 2500 lei – cu titlu de cheltuielile de asistență juridică și suma de 150 lei – cu titlu de taxa de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 20 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Bradu Anatolie împotriva Ecaterinei Șeremet și Zinaidei Gorobica, privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost admisă. S-a dispus încasarea, în mod solidar, din contul Ecaterinei Șeremet și Zinaidei Gorobica, în beneficiul lui Bradu Anatolie suma de 2500 lei – cu titlu de cheltuielile de asistență juridică și suma de 150 lei – cu titlu de taxa de stat pentru depunerea acțiunii (f.d. 66, 76-78).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că, cerințele invocate în acțiune nu se încadrează în prevederile Legii.

La 26 ianuarie 2017, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica a declarat apel.

În motivarea apelului a indicat că prima instanță la adoptarea hotărîrii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, apelul declarat de avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica a fost restituit ca fiind declarat tardiv (f.d. 97, 98).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că apelantul a depus cererea de apel cu omiterea termenului de declarare a apelului, nu a solicitat repunerea în termen și nu a prezentat careva probe în sensul justificării imposibilității efectuării actului de procedură în termen.

La 12 aprilie 2017, avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica, fiind împuternicit prin mandatul seria MA, nr. 1010927 din 10 septembrie 2016 a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și rezolvarea problemei în fond.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a respectat normele de drept procedural și în concluzie a emis o încheiere ilegală.

Copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților prin scrisoarea Curții de Apel Bălți din 21 martie 2017, fiind recepționată de reprezentantul recurentului Balan Nicolae la 28 martie 2017 (f.d. 100).

Potrivit art. 425 CPC - termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 20 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Bradu Anatolie împotriva Ecaterinei Șeremet și Zinaidei Gorobica, privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost admisă, iar prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, apelul declarat de avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica a fost restituit ca fiind tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din speța dată, consideră oportun de a reliefa prevederile art. 362, alin. (1) CPC, care statuiază expres că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, iar potrivit art. 236 alin. (5), lit. b) CPC, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel.

Instanța de recurs accentuează faptul că legiuitorul a reglementat exhaustiv în normele citate condițiile de declarare a apelului.

În acest sens, Colegiul remarcă faptul că materialele dosarului certifică faptul că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 20 decembrie 2016 (f.d. 66).

De remarcat că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 20 decembrie 2016, avocatul Balan Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica nu s-a prezentat, fiind citat legal (f.d. 65).

Prin urmare, instanța de apel corect a stabilit că avocatul Balan Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica, la 26 ianuarie 2017 a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, cu omiterea termenului de atac.

De altfel, apelantul prin înaintarea apelului la 26 ianuarie 2017, și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și să justifice în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage respingerea apelului ca fiind depus cu omiterea termenului de atac.

Este remarcabil faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Instanța de recurs constată netemeinicia argumentul recurentului – apelant precum că prima instanță nu i-ar fi înmînat imediat copia dispozitivului hotărîrii Judecătorei Edineț din 20 decembrie 2016. Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Potrivit art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) CPC coroborate, expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Instanța de recurs constată, prin prisma prevederilor art. 369, alin. (1), lit. b) CPC, care statuiază expres că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen, coroborate cu circumstanțele pricinii, corectitudinea concluziei instanței de apel exprimată în încheierea din 16 martie 2017, prin care apelul declarat de avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica a fost restituit ca fiind declarat tardiv.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel declarate de avocatul Baban Nicolae, în

interesele Zinaidei Gorobica, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Baban Nicolae, în interesele Zinaidei Gorobica.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bradu Anatolie împotriva Ecaterinei Șeremet și Zinaidei Gorobica, privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, Judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Ion Druță

Iuliana Oprea